

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان: دستورالعمل نحوه صحیح جمع آوری نمونه های آزمایشگاهی	
کد: NH-In-LABS-01/2-05	کد سنج: ب ۸-۱-۱
تاریخ تدوین: مهر ۱۳۹۵	تاریخ بازنگری: شهریور ۱۴۰۴

اداره بهبود کیفیت و اعتبار بخشی

ردیف	عنوان	شماره صفحه
۱	دستورالعمل نحوه صحیح جمع آوری نمونه های آزمایشگاهی	۱-۵

تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
خانم دکتر حسینی پور مسئول فنی آزمایشگاه زهراسبزی زلی سوبروایزر آزمایشگاه	محمدرضا صغری مدیر مرکز	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : دستورالعمل نحوه صحیح جمع آوری نمونه های آزمایشگاهی	
کد: NH-In-LABS-01/2-05	کد سنجه: ب ۸-۱-۱
تاریخ تدوین: مهر ۱۳۹۵	تاریخ بازنگری: شهریور ۱۴۰۴

راهنمای جمع آوری صحیح ادرار ۲۴ ساعته

هدف از جمع آوری نمونه ادرار ۲۴ ساعته اندازه گیری و ارزیابی میزان دفع مواد مختلف (مثل پروتئین، کراتینین) در ادرار طی ۲۴ ساعت شبانه روز می باشد.

آمادگی قبل از انجام آزمایش :

- ادرار در طی مدت ۲۴ ساعت در ظرف پلاستیکی و تمیز که گنجایش حدوداً ۴ لیتر مایع را دارد و توسط آزمایشگاه در اختیار مراجعین قرار می گیرد جمع آوری می شود.
- جمع آوری نادرست نمونه می تواند باعث بی ارزش شدن آزمایشات گردد لذا لازم است نهایت دقت در جمع آوری صورت گیرد.
- پیش از انجام آزمایش باید از مصرف مایعات زیاد خودداری گردد.
- در صورت داشتن شرایط خاص (باتوجه به عامل مورد اندازه گیری) باید به پزشک معالج و آزمایشگاه اطلاع داده شود. (مانند سابقه بیماری یا مصرف دارو)

نحوه جمع آوری نمونه :

- اولین ادرار صبحگاهی دور ریخته شود و بعد از آن به مدت ۲۴ ساعت ، در ظرفی که از طرف آزمایشگاه داده شده است ، ادرار جمع آوری گردد.
- آخرین نمونه ادرار صبح روز بعد بلافاصله پس از بیدار شدن در ظرف ریخته شود.
- در مدت جمع آوری ، ظرف در جای خنگ نگهداری گردد.
- نباید مستقیماً به داخل ظرف ادرار نمایید زیرا ماده داخل ظرف سوزاننده است.

تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
خانم دکتر حسینی پور مسئول فنی آزمایشگاه زهرا سبزی علی سوپروایزر آزمایشگاه	محمدرضا صغری مدیر مرکز	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : دستورالعمل نحوه صحیح جمع آوری نمونه های آزمایشگاهی	
کد: NH-In-LABS-01/2-05	کد سنج: ب ۸-۱-۱
تاریخ تدوین: مهر ۱۳۹۵	تاریخ بازنگری: شهریور ۱۴۰۴

شرایط نگهداری نمونه و نحوه انتقال :

- در مدت زمان جمع آوری نمونه و در طی انتقال ، درب ظرف را بسته و آنرا در جای خنک و به دور از دسترس اطفال یا نور مستقیم نگهداری کنید.
- پس از جمع آوری نمونه حتماً ظرف به بخش نمونه گیری آزمایشگاه تحویل داده شود.

طرز نمونه گیری ادرار برای آزمایش کشت و کامل ادرار :

۱- ظرف دربدار که در اختیار شما قرار گرفته استریل است در حفظ آن دقت کنید.

۲- در ظرف را مدت طولانی باز نگه ندارید و فقط یکبار باز شود.

۳- ابتدا خود را با آب بشویید و با دستمال کاغذی خشک کنید.

۴- چند قطره اول ادرار را دورریخته و وسط ادرار را در ظرف بریزید

۵- میزان ادرار دفع شده باید نیمی از ظرف را پر نماید.

۶- نمونه تهیه شده را به پرسنل بخش تحویل داده شود.

دستورالعمل جمع آوری نمونه مدفوع

رایج ترین کاربرد آزمایش مدفوع تشخیص انواع مختلف انگلهای بیماری زا در روده است. افرادی که تحت آزمایش مدفوع قرار میگیرند، باید برای مدت ۷ تا ۱۰ روز پیش از انجام این آزمایش از درمان با روغن کرچک یا روغن های معدنی، بیسموت، منیزیم، ترکیبات ضد اسهال، تنقیه با باریوم و مصرف آنتی بیوتیکها خودداری نمایند. بهتر است این آزمایش در سه نوبت انجام شود. نمونه

تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
خانم دکتر حسینی پور مسئول فنی آزمایشگاه زهرا سبزی علی سوپروایزر آزمایشگاه	محمدرضا صغری مدیر مرکز	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : دستورالعمل نحوه صحیح جمع آوری نمونه های آزمایشگاهی	
کد: NH-In-LABS-01/2-05	کد سنج: ب ۸-۱-۱
تاریخ تدوین: مهر ۱۳۹۵	تاریخ بازنگری: شهریور ۱۴۰۴

مدفوع باید مستقیماً در ظرفی که از طرف بخش در اختیار بیمار قرار میگیرد جمع آوری شود. نمونه مدفوع نباید با ادرار یا آب آلوده شود زیرا ادرار میتواند برخی از انگلهای فعال را از بین ببرد.

بیماران باید نمونه جمع آوری شده را خصوصاً در موارد مشکوک به اسهال خونی بلافاصله به پرسنل بخش تحویل دهند. اگر انجام آزمایش حداکثر تا ۳۰ دقیقه پس از جمع آوری نمونه امکان پذیر نباشد، لازم است تا نمونه در یخچال قرار داده شود.

آزمایش بررسی خون مخفی در مدفوع

برای تهیه نمونه مدفوع برای آزمایش خون در مدفوع رعایت شرایط زیر الزامی است.

- ۱- خانم هایی که خونریزی دارند سه روز پس از پایان دوره فوق می توانند این آزمایش را انجام دهند.
- ۲- در صورتیکه مبتلا به بواسیر یا شقاق مقعد و یا بیماریهای خونریزی دهنده لثه و دهان که خونریزی واضح دارند، هستند به پرسنل بخش اطلاع دهند.
- ۳- دو تا سه روز قبل از آزمایش گوشت قرمز- قلم- ترب- قارچ- موز- انگورو خربزه و اسفناج و جگر مصرف نکرده باشند.
- ۴- مصرف قرص های آهن، کپسول هماتینیک و ففول، ایندومتاسین، کلشیسین، آسپرین، بروفن، کورتنها و ویتامین C باید ۴۸ ساعت پیش از انجام آزمایش قطع شود. (برای قطع این داروها با پزشک معالج خویش مشورت نمایند)

دستورالعمل برای گرفتن خلط

- ۱- نمونه صبحگاهی
- ۲- بهتر است بیمار ناشتا باشد.

تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
خانم دکتر حسینی پور مسئول فنی آزمایشگاه زهراسبزی علی سوپروایزر آزمایشگاه	محمدرضا صغری مدیر مرکز	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان	
مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : دستورالعمل نحوه صحیح جمع آوری نمونه های آزمایشگاهی	
کد: NH-In-LABS-01/2-05	کد سنج: ب ۸-۱-۱
تاریخ تدوین: مهر ۱۳۹۵	تاریخ بازنگری: شهریور ۱۴۰۴

- ۳- لازم است قبل از گرفتن خلط ، دهان چند بار با آب معمولی شسته شود، نفس عمیقی از راه بینی کشیده شود و برای لحظه ای نفس خود را در سینه حبس کنید و با سرفه عمیق خلط خود را داخل ظرف مربوطه تخلیه کنید و از ریختن خلط به جدار خارجی ظرف خودداری نمایید .
- ۴- چنانچه مشکل بود سر را روی بخار آب گرفته استنشاق نمایید یا با آب نمک ۱۰ درصد قرقره نمایید تا خلط بیاید.
- ۵- سعی شود آب دهان نباشد ، آب دهان شفاف و آبکی است ولی خلط چسبندگی دارد.
- ۶- نمونه را در ظرف مخصوص دهان گشاد ریخته و سریع به پرسنل بخش بیاورید.
- ۷- بیرون ماندن خلط در جواب آزمایش تاثیر می گذارد.

تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
خانم دکتر حسینی پور مسئول فنی آزمایشگاه زهرا سبزی علی سوپروایزر آزمایشگاه	محمدرضا صغری مدیر مرکز	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)